

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Κυριακή Δ΄ Νηστειών
10 Απριλίου 2016
(Μαρκ. Θ΄17-31)

Τη δύναμη της πίστεως, της προσευχής και της νηστείας μας διδάσκει σήμερα ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, μέσα από τη θεραπεία του δαιμονιζόμενου παιδιού, που μας διηγείται ο Ευαγγελιστής Μάρκος. Του παιδιού, που από μικρό το είχε καταλάβει το πονηρό πνεύμα και συχνά απειλούσε ακόμα και τη σωματική του ακεραιότητα, μιας που ο μισόκαλος διάβολος δεν αρκούταν μόνο στη ζημιά που έκανε στην ψυχή του, αλλά το ωθούσε πότε στη φωτιά και πότε στο νερό, για να το φονεύσει. Ο πατέρας του απευθύνθηκε στους μαθητές του Χριστού, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Και ο Κύριος, αφού προηγουμένως στηλίτευσε την απιστία των μαθητών Του, λέει στον πατέρα του παιδιού **«αν μπορείς να πιστέψεις, όλα είναι δυνατά για εκείνον που πιστεύει»**. Κι εκείνος απαντά **«πιστεύω, Κύριε, βοήθησέ με στην απιστία μου»**. Τότε ο Ιησούς έδιωξε το ακάθαρμο πνεύμα από το παιδί, και αργότερα, στην ερώτηση των μαθητών Του για τη δική τους αδυναμία, απάντησε ότι **«τούτο το γένος δεν μπορεί με τίποτε άλλο να εκδιωχθεί, παρά μόνο με προσευχή και με νηστεία»**.

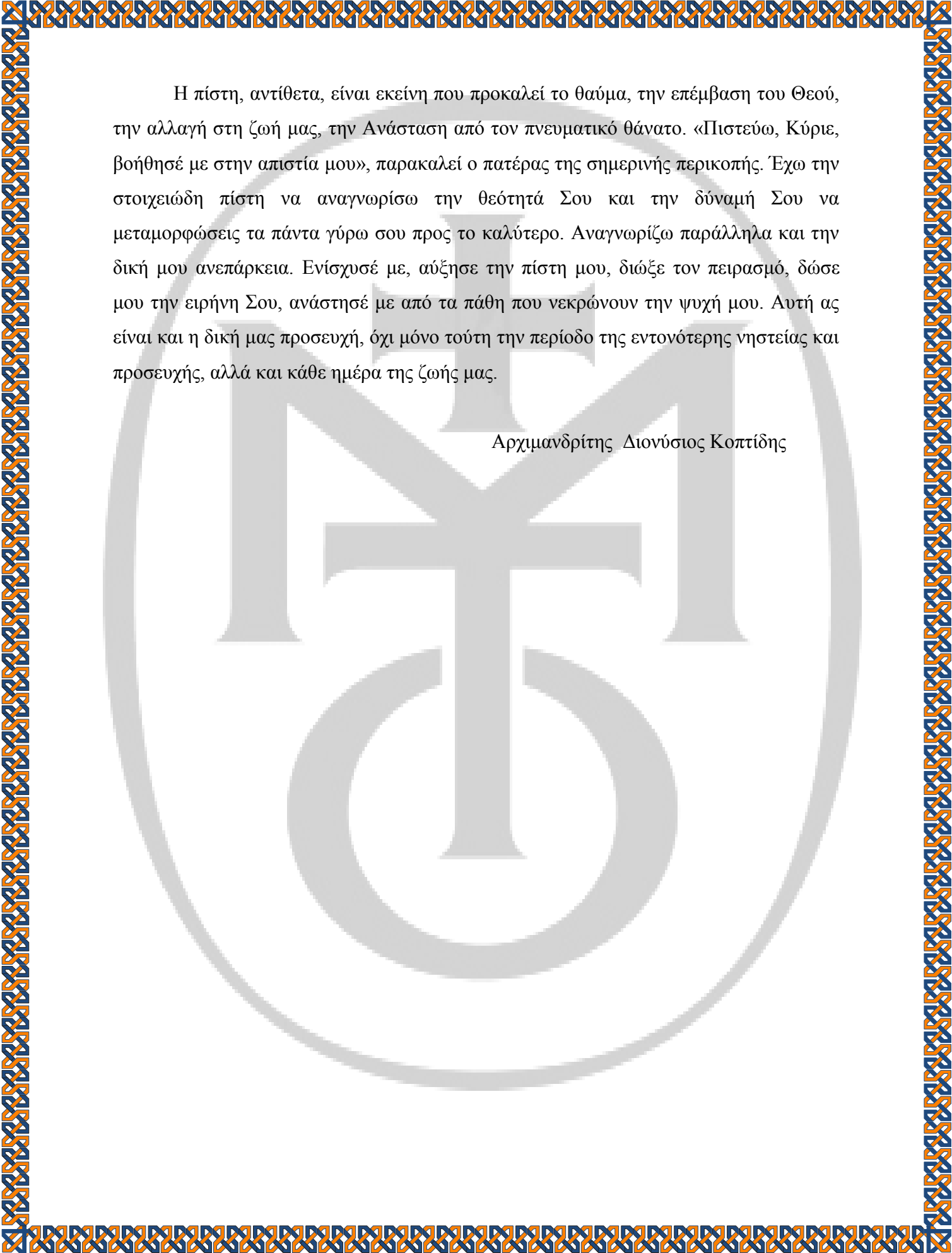
Διαπιστώνουμε μια φαινομενική αντίθεση ανάμεσα στα όσα λέει ο Χριστός στην αρχή, που αφήνει να εννοηθεί ότι οι μαθητές δεν είχαν αρκετή πίστη για να διώξουν το δαιμόνιο, και στα όσα λέει στους ίδιους μετά, ότι για να το κατορθώσουν, χρειάζεται προσευχή και νηστεία. Στην ουσία, όμως, δεν αποτελούν αντιφατικές προτάσεις, αλλά τρόπον τινά μας δείχνει ο Χριστός ποιος είναι ο τρόπος για την ενίσχυση της πίστεώς μας. Η νηστεία, δηλαδή, και η προσευχή αποτελούν τα στοιχεία εκείνα, τα πνευματικά

αγωνίσματα, μέσα από τα οποία ενισχύεται η πίστη, γίνεται πιο καθαρή, πιο σταθερή, πιο δυνατή, πιο αποτελεσματική.

Πρώτη θέτει ο Χριστός **τη νηστεία**. Κάνοντας έναν εύστοχο παραλληλισμό, οι Πατέρες της Εκκλησίας λένε ότι όπως η παράβαση της νηστείας έδιωξε τον Αδάμ από τον Παράδεισο, έτσι και η νηστεία έχει τη δύναμη να φέρει και πάλι τον άνθρωπο κοντά στο Θεό. Διότι η νηστεία για τον χριστιανό, δεν είναι ένα σωματικό αγώνισμα, αλλά πνευματικό. Δεν αποστρέφεται κάποιες τροφές ως «ακάθαρτες», διότι τα πάντα ο Θεός τα δημιούργησε καλά λίαν. Αλλά απέχει συνειδητά από ορισμένες κατηγορίες τροφών, με απώτερο σκοπό να δαμάσει τις επιθυμίες του, κάνοντας αρχή από την πιο απλή, που είναι η επιθυμία για τροφή, και για ικανοποίηση της γεύσεως. Έτσι, μαθαίνει σταδιακά να μην υποτάσσεται στις επιθυμίες του σώματος, και παράλληλα να επιθυμεί τα πνευματικά πράγματα, τις αρετές, όλα εκείνα που αρέσουν στο Θεό και τρέφουν την ψυχή του ανθρώπου.

Ως φυσική συνέχεια ακολουθεί η **προσευχή**. Από τη στιγμή που έχουμε αρχίσει να τιθασεύουμε τις σωματικές μας επιθυμίες και να επιθυμούμε τα πνευματικά, η προσευχή δεν είναι τίποτε άλλο παρά η αναζήτηση των πνευματικών δωρεών, το αίτημά μας προς τον Θεό για την χορήγησή τους. Μέσα από την προσευχή η ψυχή του ανθρώπου συνομιλεί με Εκείνον που τελικά επιθυμεί, ζητά το έλεος του Θεού, τη συγχώρεσή Του, τη βοήθειά Του, την προστασία Του ενάντια στους πειρασμούς, την εκπλήρωση της κοινωνίας με τον Τριαδικό Θεό, την αγάπη προς τον πλησίον.

Με τον τρόπο αυτό, τόσο η νηστεία όσο και η προσευχή τροφοδοτούν την πίστη προς τον Θεό και την ενδυναμώνουν. Αν προχωρήσουμε λίγο ακόμα, θα διαπιστώσουμε ότι και η πίστη με τη σειρά της γίνεται η κινητήρια δύναμη για την προσευχή και για τη νηστεία, αφού ουσιαστικά χωρίς πίστη η νηστεία γίνεται μια μηχανική αποχή από τροφές, η οποία δεν προσφέρει τα πνευματικά αγαθά που περιγράψαμε, η δε προσευχή αποτελεί μια απλή τυπολατρία χωρίς περιεχόμενο, εφόσον δεν μπορούμε να διαλεγόμαστε με κάποιον στον οποίο δεν πιστεύουμε. Χωρίς πίστη, ολόκληρη η ζωή μας χάνει το ουσιαστικό της νόημα και γίνεται μια καθημερινότητα ατέρμονη, άγευστη, βαρετή. Χωρίς πίστη η κάθε μας ημέρα περιστρέφεται μονάχα γύρω από το τί θα φάμε και τί θα πούμε, πώς θα αποκτήσουμε περισσότερα υλικά αγαθά και πώς θα επιβληθούμε γύρω μας, ανεξάρτητα από τις συνέπειες των πράξεών μας.

Η πίστη, αντίθετα, είναι εκείνη που προκαλεί το θαύμα, την επέμβαση του Θεού, την αλλαγή στη ζωή μας, την Ανάσταση από τον πνευματικό θάνατο. «Πιστεύω, Κύριε, βοήθησέ με στην απιστία μου», παρακαλεί ο πατέρας της σημερινής περικοπής. Έχω την στοιχειώδη πίστη να αναγνωρίσω την θεότητα Σου και την δύναμή Σου να μεταμορφώσεις τα πάντα γύρω σου προς το καλύτερο. Αναγνωρίζω παράλληλα και την δική μου ανεπάρκεια. Ενίσχυσέ με, αύξησε την πίστη μου, διώξε τον πειρασμό, δώσε μου την ειρήνη Σου, ανάστησέ με από τα πάθη που νεκρώνουν την ψυχή μου. Αυτή ας είναι και η δική μας προσευχή, όχι μόνο τούτη την περίοδο της εντονότερης νηστείας και προσευχής, αλλά και κάθε ημέρα της ζωής μας.

Αρχιμανδρίτης Διονύσιος Κοπτίδης